

Societat | | Actualitzat el 15/11/2019 a les 20:00

Els impulsors del primer Congrés d'Habitatge de Catalunya: «No volem ser un pedaç»

NacióDigital parla amb la portaveu del congrés, Clàudia Ruscalleda, Jaime Palomera (Sindicat de Llogaters), Juanjo Ramón (PAH) i Elena Martín (Sindicat d'Habitatge del Raval)

Barcelona acull aquest cap de setmana (16 i 17 de novembre) el primer Congrés d'Habitatge de Catalunya, organitzat per col·lectius en defensa del dret a l'habitatge d'arreu de Catalunya. S'hi han inscrit 500 persones que afrontaran el repte d'acordar estratègies comunes per combatre l'emergència habitacional i garantir l'accés a un sostre digne.

El congrés se celebrarà a la Fabra i Coats en un moment en què Catalunya es consolida com a comunitat líder en desnonaments

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/188650/catalunya/continua/lider/desnonaments/estat/amb/23/total>) en el conjunt de l'estat espanyol i en què debats com la regulació dels preus del lloguer estan a l'agenda política. Les amenaces també creixen, a través de la concentració d'immobles en mans de fons voltor o dels desnonaments amb data oberta.

NacióDigital entrevista la portaveu del congrés, Clàudia Ruscalleda, el portaveu del Sindicat de Llogaters, Jaime Palomera, i els membres de la PAH, Juanjo Ramón, i del Sindicat d'Habitatge del Raval, Elena Martín, que detallen els principals reptes que abordaran a la trobada d'aquest cap de setmana.

- El dret a l'habitatge encara pateix les conseqüències de la crisi del 2008?

- Juanjo Ramón: Sí, quan la gent ha començat a viure de lloguer, la bombolla ha canviat de banda.

- Jaime Palomera: El congrés també expressa que la lluita per l'habitatge està mutant perquè també ha canviat el model d'especulació. Els poders públics han contribuït a derivar i estendre la bombolla, que ara afecta molt més els lloguers que les hipoteques i, a més, ja no només afecta la gent de vulnerabilitat extrema sinó a una majoria social.

- Elena Martín: Són els nous pobres, gent que té una feina i però no pot pagar un lloguer. És una manera d'empènyer la gent a la precarietat. Ara no només ocupen pisos quatre *punkys*, sinó famílies que no tenen prou diners per pagar un lloguer. Al Raval ens fem un fart de veure casos com aquest. A mi mai m'hauria passat pel cap deixar de pagar el lloguer però amb el que jo guanyo no puc pagar. La sort és que he pogut negociar un lloguer social, però si no el tingués no podria accedir a un pis.

Elena Martín: "Ara no només ocupen pisos quatre punkys, sinó famílies que no tenen prou diners per pagar un lloguer"

- La lluita pel dret a l'habitatge ha crescut, però la convocatòria del congrés vol dir que encara hi ha déficits a solucionar?

- J.P.: Es llegeix més en termes de reptes i potencialitats. Per exemple, veiem que hi ha una creixent concentració de la propietat. En pocs anys, el fons voltor Blackstone ha acaparat 45.000 habitatges a tot l'Estat mentre el govern espanyol ho facilita i ho promou. Al mateix temps, això crea les condicions per un moviment realment potent. El fet que a cada barri de Barcelona hi hagi un grup d'habitatge que aturi desnonaments i faci de dic de contenció a l'especulació, evidencia que la lluita per l'habitatge no és només la lluita per un sostre sinó per una vida digna. Hi ha moltíssima energia i voluntat de canviar.

- Claudia Rusalleda: Molts grups d'habitatge van més enllà de l'habitatge. Per la seva pròpia existència ja cobreixen altres necessitats. A més, estan generant altres estructures com escoles populars o grups de dones i s'estan vinculant amb altres xarxes existents. Els grups d'habitatge esdevenen espais d'agregació de molta gent que s'hi apropa per una necessitat molt bàsica.

- E.M.: La gent troba molt més que un sindicat d'habitatge al Raval. Això fa que els col·lectius més vulnerables s'empoderin. El propòsit del congrés també és potenciar tot el que pugui sortir d'aquí.

- J.R.: Exacte. Més enllà de la lluita de l'habitatge, hem de cuidar aquesta xarxa de moviment humà. A la PAH sempre hem tingut el perfil de persona migrant, sobretot dones, que són qui ha donat la força.

Ramón, Martín, Rusalleda i Palomera són impulsors del congrés d'habitatge?. Foto: Paula Roque

- Insistiu que hi ha poques lleis que garanteixin el dret a l'habitatge i que, a més, no es respecten. Un dels reptes del congrés és decidir quines exigències es traslladen a les administracions?

- C.R.: Sí. Hi ha sobre la taula l'aprovació d'una sèrie de punts que ens uneixin i que després s'hauran de dirigir cap a les administracions perquè compleixin les seves obligacions.

- Les mancances de les administracions s'evidencien pel fet que, encara ara, molts cops l'única solució per evitar un desnonament sigui posar gent davant la porta?

- E.M.: Això demostra la falta de voluntat política. Les lleis són insuficients i, per començar, hi ha gent que queda fora del sistema per la seva situació administrativa irregular.

- J.P.: Jaime: Hi ha una tendència a intentar situar els moviments per l'habitatge en una situació complementària a l'administració. Els serveis socials envien gent, que ells no poden atendre, als moviments socials per aturar desnonaments o buscar alternatives d'habitatge. L'administració tendeix a convertir-nos en una baula més d'aquesta maquinària. El congrés pretén donar-li la volta en això i plantejar que calen mesures transformadores i recordar que el moviment per l'habitatge no ha vingut aquí per ser un pedaç. A mi el que m'omple la vida no és aturar desnonaments. Volem un canvi de fons i estem construint estructura social. Cal una passa més i fer propostes valentes i ambicioses.

Jaime Palomera: "A mi el que m'omple la vida no és aturar desnonaments. Volem un canvi de fons"

- L'objectiu, doncs, és passar de la resistència a la capacitat per agafar les regnes?

- J.P.: Sí. La PAH i els altres grups d'habitatge ja han tingut la virtut de portar la iniciativa. La llei 24/2015 [contra l'emergència habitacional] és producte de la feina de la gent. Que s'hagi de fixar dia i hora a cap desnonament també és un canvi que va venir de baix.

- Aquest canvi no es respecta actualment. El govern espanyol va canviar la llei per acabar amb els desnonaments amb data oberta però els jutges els continuen avalant.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/180082/tsjc/persisteix/aval/desnonaments/oberts/tot/lei/prohibeix>)

- J.P.: És cert. Els aspectes més regressius del dret s'apliquen amb la contundència més gran possible. S'agafen a un canvi legal ambigü per continuar fent desnonaments oberts.

-E.M.: I mentrestant els especuladors continuen aprofitant-se de les esclatxes per fer el que han fet sempre.

- De fet, els jutges reconeixen obertament que els desnonaments oberts busquen esquivar la vostra resistència. Sentiu que sou un obstacle?

- J.R.: Això ja no és només una manca de voluntat política, sinó un excés de voluntat política per protegir les elits. Si no estem fortes des de baix, des de dalt no faran res. El poder protegeix acèrrimament la propietat privada per sobre dels drets de les persones.

-J.P.: Més que el dret a la propietat privada, protegeix el dret a fer el que vulguis amb la propietat privada i això no està escrit enlloc. Per què acceptem que es pugui pujar el lloguer de manera totalment desproporcionada? Això són debats de fons i obrir-los és, precisament, la nostra potència.

Ramón, Martín, Rusalleda i Palomera són impulsors del congrés d'habitatge?. Foto: Paula Roque

- Quin rol juguen els propietaris en l'actual situació d'emergència habitacional?

- C.R.: Els propietaris estan pujant al carro. Nosaltres hem apostat per una acció sindical que ha perseguit propietaris que estan abusant dels llogaters dels seus pisos, i hem obtingut victòries És una cosa que hem d'enfortir encara més.

- J.P: Hem treballat molt per posar els fons voltor al centre i fer entendre que depreden el bé comú. Però a banda, també hi ha els petits voltors, amb cinc habitatges o més, que es presenten en societat com a petits propietaris. Això és un camp de batalla nou i amb aquestes accions sindicals, que són d'autodefensa, estem posant sobre la taula que al mercat de lloguer no hi ha només grans poderosos sinó que hi ha una epidèmia social. Ells han vist que nosaltres estem fent un salt i que ja no només desnonaments sinó que curtcircuitem operacions immobiliàries. Només cal veure l'ocupació de les obres de Norvet al Poble-Sec.

- C.R.: O la victòria dels veïns del Raval contra Blackstone (<https://www.naciodigital.cat/noticia/184041/aixi/resolt/conflicte/amb/blackstone/al/raval/fons/regulartizat/sis/ocupacions>) .

- E.M.: Sí, anem improvisant i trobant quina és la manera. Jo visc a la Barceloneta i allà tenim molts d'aquests petits voltors. L'únic que ens queda és buscar on tenen les oficines i tocar la pera fins que s'espanten.

Clàudia Rusalleda: "Hem apostat per una acció sindical que ha perseguit propietaris, i hem obtingut

victòries

- El que anomenem acció sindical ha costat detencions d'activistes pel dret a l'habitatge. La darrera, la de Juan Pastor a Santa Coloma de Gramenet (<https://www.naciodigital.cat/noticia/190050/llibertat/amb/carreccs/activista/pah/detingut/santa/coloma/drets/no/es/pidolen>) . Com afronteu aquest escenari?

- C.R.: Les nostres accions tenen conseqüències i al congrés s'abordarà la matèria antirepressiva perquè és una necessitat. La detenció el Juan Pastor no tenia molts precedents. És clau la formació perquè pugui haver-hi repartiment de tasques i aconseguir que la nostra feina no s'acabi si agafen un cap de turc.

- J.R.: Hem de demostrar que no tenim por. No podem cedir el pols perquè llavors perdríem tota la credibilitat.

-E.M.: No podem posar només pedaços. Necessitem solucions definitives perquè l'habitatge estigui a l'abast de tothom.

-J.P.: La prioritat és que el congrés aconseguixi situar l'habitatge com a tema central per a tothom del que ningú se'n pugui escapar, ni els partits ni els mitjans de comunicació.